

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kako se nam skrivajo uradni razglasi.

Dobrih 20 let, odkar so v veljavi zakoni zoper živalske kužne bolezni, čitamo skoro da vsak dan v uradnem delu »Laibacher Zeitung« dolgosapne razglase, iz katerih se tudi dobri pismouk težko izpozna, odkodi je uvoz govede ali svinj prepovedan ali dovoljen. Naš narod ni tako trdno prepričan o potrebi teh, za obmejne okraje strašno nadležnih in begajočih ukazov, kakor so prepričane politične oblasti, toda tudi če bi bili iz narodno gospodarskih obzirov nadomestni, to vendar niso opravičeni nasledki, ki se izvajajo iz jedinega dejstva, da se je tak ukaz natisnil v nemškem uradnem listu.

Dogodilo se je namreč že neshetokrat, da so ljudje prignali živino preko meje v dobri veri, da je meja še odprta, kakor je bila do tedaj že več tednov, kajti so bili o tej okolnosti poprej celo poprašali ne samo županstva, temuč tudi nadziralnega živinozdravnika, ki jih je v tej veri potrdil. O kakem razglasjanju ukaza, da je meja zaprta, pred cervijo ali na drug običajen način, seve še govorila ni bilo, ker okrajnim oblastim nove naredbe še sploh niso znane bile. Pri takih izpričalnih okoliščinah so prejšnja leta naši sodniki obtožence navadno oprostili, a to se ne dogaja več, odkar je najvišje sodišče na Dunaju čisto resno razsodilo, da so taka ukazila o bčeno razglašena, precej ko so natisnjena v »Laibacher Zeitung«. Vsled tega nazora obsojajo se nevedni govedarji in svinjarji, ki po svoji malomarnosti niso naročniki nemškega uradnega lista, v primerni zapor, vrhutega pa jim po zakonu zapade — kar še bolj boli — takrat čez mejo prignana živina.

Lahko si mislimo, kakega usodnega pomena je taka razsodba, bodisi za prekupca, ki ob taki priliki ne izgubi samo več sto, nego včasih tudi več tisoč kron vrednosti, bodisi za revnega mejaša, ki si izposodi nekaj

grošov, da si za mejo kupi živalico, od katere upa dobiti zabele siromasni svoji hrani, kateri up pa mu zatre v uradnem listu natisnjeno ukazilo.

Res, da se v takih slučajih milostnim potom obsojencem prepusti, kar se je za živali iztržilo, toda poprej se morajo vlagati včasih drage prošnje, naši poslanci morajo obrusiti pete pri raznih ministrstvih in še to vedijdel za zneske, ki niso v nobenem razmerju s prvotno kupnino in vrednostjo živali. Slednje je lahko pomniti, ako se upošteva, da se taka žival proda kaj hitro s komisijo uradnih oseb, da je torej prodajna nizka, da se pa še od nje odtegnejo visoki troški zasege, krmljenja in prodaje.

Naša misel je, da opisani nasledki niso nikako priporočilo takemu razglasjanju uradnih ukazov, da pa tudi ne utrjuje pravnega zaupanja državljanov do državnih oblasti, katero bi pa le-te vendar morale še vedno upoštevati.

Najnovejšo ravnanje naše vlade pa ne kaže, da je tega, vsaj priporočljivega, mnenja.

Po predpisih trgovskega in združnega registra se imajo namreč gotove premembe v registru razglašati po uradnih, ter ako se vidi umestno, tudi po drugih listih. Brez dvoma, da je običnemu prometu in kreditu le v korist, ako se taka naznanila, ki se tičejo premnogih udeležencev, kolikor moč širijo med narod. Deželno predsedstvo je menda zato pred štirimisi leti odredilo, da so se razglasi iz trgovskega registra objavljali tudi v našem listu in, kakor nam je znano, oni iz združnega registra pri novomeškem okrožnem sodišču, tudi v »Dolenjskih Novicah«. Zato so bili ta čas v našem listu natisnjeni večkrat nemški razglasi, katerim smo seve dajali slovenski prevod; slično je bilo to v »Dolenjskih Novicah«.

Od novega leta dalje ne bode v teh slovenskih listih nič več takih

razglasov, kajti odredilo se je, da se imajo objaviti samo še v »Laibacher Zeitung«, oziroma za trgovinski register tudi v novem naredbenem listu trgovskega ministrstva »Centralblatt für die Eintragung in das Handelsregister«!

Proti tej ukrenitvi v stare zažene kolesnice gotovo nismo zaradi svojega žepa, saj nam je vsak tak razglas z eventualnim prevodom nosil le po 2 K, torej niti polovico toliko, kakor se zaračunajo sicer uradni razglasi, smo pa odločno proti njej iz istega razloga, iz katerega smo tudi v prej navedenih ukazih rekli, da niso občno razglašeni Objave v naštetih dveh nemških uradnih listih, ki sta malo razširjena med kupčij-skimi in obrtnimi krogi, med kmetovalci pa sploh ne, bodo le posledica, da razprostranjeni udeleženci sploh ne bodo ničesar izvedeli o izpremembah v trgovinskem in združnem registru. Glede navedenega »Centralblatta« je to umljivo, ako omenjamo, da ga je pretečeno leto na Kranjsko prihajalo celih 7 (sedem) iztisov, (menda na same urade). O »Laibacher Zeitung« pa je itak znano, da je ni najti tudi med trgovci in obrtniki z velikimi obrati, kaj šele med kmeti, ki se zaradi nje pač ne bodo učili nemščine! Nasprotno pa nam ni treba šele povdarjati, kakega pomena je, da tudi priprost narod izve o takih premembah, sedaj ko je promet pač čisto drug, kakor še pred malo leti, in ko je različnih posojilničnih, konsumnih in obrtnih zdru-g, ko gob po dežju, pred katerimi pa se je tudi dostikrat zaradi sestavljanja odborov in drugih sklepov paziti bolj kakor pred mušicami.

Nova odredba torej nima zdravega razloga, ako ni zopet navaden strah pred našim jezikom, kakor ga imajo največ v justičnem ministrstvu in njemu podložnih uradih, čeprav se s tem gazi princip publicitete!

Tega strahu nečemo preiskovati, pristavljamo pa, da smo izmed vseh narodov, zastopanih v državnem zboru

zopet Slovenci na zadnjem mestu, kajti vsi drugi imajo uradne liste tudi v svojem jeziku, samo na Kranjskem vzdržujejo slovenski razglasi nemški list 5%, narodnostni manjšini.

Pri teh dejstvih porajajo se nam razne misli: zakaj nimamo uradnega lista v slovenskem jeziku, zakaj bi se ne pošiljal brezplačno vsem občanom itd. itd., ostaja pa nam odločilna misel: delati moramo brez odloga, da postanejo te tlačeče nas misli živa istina!

Državni zbor.

Včerajšnja seja je bila dvakrat važna: predložili so se nagodbeni zakoni ter se pričela meritorna razprava o tako raznovrstno kritikovani brambni predlogi. Napovedovali so se viharji od vseh strank, tako da že vojna uprava sama ni imela upanja, da se bo predloga sploh parlamentarno rešila. In če bi še bil načelnik vojni upravi baron Kriehammer, ki ni hotel priznati parlamentarnih korporacij za enakoveljavne činitelje, kljuboval bi bil vsem zahtevam strank ter predlogo gotovo razbil. Tako pa se je izvršilo prvo branje brambne predloge brez vsake zapreke, k čemur so pripomogle konce-sije, ki jih je dovolila vojna uprava posameznim strankam.

Češki radikali so poskusili z obstrukcijo ter vložili štiri nujne predloge, ki pa niso imeli zadostnega števila podpisov. Ker tudi soc. demokratje niso hoteli ž njimi glasovati, kakor nedavno, se je poskus izjalovil.

Med interpelacijami je omeniti posebno one poslanca Eisenkolba o obrambnih sredstvih zoper razširjanje klerikalizma v Avstriji, zaradi enciklike papeža Pija IX. iz leta 1864 ter zaradi razširjenja mesečnika »Sv. Anton Padovanski« v šolah po katehetih. Posl. Schönerer je interpeliral ministrskega predsednika zaradi rešitve državnega proračuna ter predlagal, naj se budget izroči vsaj gospodski zbornici v rešitev, ako ni računati na tako v poslanski zbornici.

Finančni minister je predložil s kratkim uvodom nagodbene zakone, ki obsegajo: 1. zakonski načrt glede carinske in trgovinske pogodbe z Ogrsko, 2. carinski zakon s splošnim carinskim tarifom, 3. zakonski načrt o izogitvi dvojnega obdačenja takih podjetij, ki se raztezajo na obe državni polovici, 4. dogovor glede poravnave skupnega državnega dolga v drž. bankovcih, glede izdajanja bankoveev po 10 K itd. Točke 5., 6. in 7. se bavijo z denarno veljavo. 8. zakonski načrt o podaljšanju privilegija avstro-ogrski banki, 9. o poravnavi dolga 80 milijonov kron avstro-ogrski banki, 10. o prometu z obdačenim pivom, žganimi pijačami, oljem in sladkorjem med Avstrijo, Ogrsko in Bosno-Hercegovino.

K brambni predlogi je govoril prvi posl. Zázvorka. Razpravljal je o narodnostnem vprašanju pri armadi, urgiral reformo vojaškega kazenskega zakona, zahteval nedeljski počitek pri armadi, odpuste o žetvi itd. Posl. Wagner je našteval kmečke zahteve, med njimi tudi odpravo dvoboja in uvedbo verskih vaj. Poslanec Malik: »Nedeljski počitek naj se dovoli, toda vpliv verskih nauk na vojaško vzgojo smatram za škodljivega.«

Posl. Kľofáč je govoril o zapostavljanju slovanskih vojakov v armadi ter apeliral na zbornico, naj ničesar ne dovoli.

Posl. Kramář je razložil v imenu Mladočehov želje in zahteve ter povdarjal, da le monarhiji, ne pa vladi na ljubo podpirajo prvo branje brambne predloge.

Ministrski predsednik dr. Körber se je oglasil k izvajanjem predgovornika ter povedal, da še vlada vedno smatra za najpotrebnejšo svojo akcijo spravo med Čehi in Nemci.

Potem, ko so še govorili Jaroš, Tschann in Schuhmeier, oglasil se je za besedo brambovski minister grof Welsersheimb. Odgovarjal je na pritožbe glede postopanja z vojaštvom ter izjavil, da smatra za potrebno, da se narodna čustva varujejo in goje armadi. Glede vesti o mobilizaciji pa je

posijali od zahoda jasni solnični žarki, in je zopet zapel pod oknom mehkosrčni kos, počival tako sreden smehljaj na njegovih blelih licih, zato so tako lahko in mirno vpale njegove oči.

Tisti večer je planil nakrat v mojo sobo Zmajev z vzklikom: »Ana se je zastrupila!«

III. Ko smo pustili Ano samo pri mrtvem Igorju, jo je docela premagal obup in segla je po morfiju, katerega so vzbrižgavali Igorju, da mu je lajšal bolečine, in katerega je nekaj bilo ostalo v steklenici na mizi ...

Nihče se ni čudil Aninemu činu! Ali ji je počilo srce, ali se je sama usmrtila. — Živeti ona ni mogla več.

In vendar je živila! Hitra pomoč, ki je sledila zastrupljenju, jo je otela smrti. Ali ne sama hitra pomoč, — velika skrb in požrtvovalnost doktorja N., tega vrlega in blagega moža, kateremu se je tudi Igor za svoje bolezni mnogo imel zahvaliti, sta rešili Ano! Odstopil ji je lastni lepi in udobni kabinet, katerega je imel na kliniki, in skrbel je

LISTEK.

Žena.

Spisal Josip Knaflič.

II.

A naše mirno in lepo življenje je nakrat končalo, kakor konča mlado, zeleno drevo, kadar vanj udari strela. I v nas je vdarila strela, in konec je bilo tihe sreče in jasnega veselja, konec dni zloge in dela in navdušenja — vsega je bilo konec.

Igor je umrl.

Zdel se je zdrav in močan, da, kakor je bil zdrav in močan na duhu. Ali v njegovem telesu je že davno bil nabran smrtni strup — strup vseh onih muk in trpljenj, vsega grozovitega in prestrašnega, kar je moral prestati v sužnosti in na drznosmelem svojem begu, — ali zlobno in lokavo kakor skrita kača, da ga umori v rožnem, svetlem jutru, ko vstopi vanj iz dolge, težke noči ...

Zaman je bil ves trud zdravni-kov, zaman obup in nadčloveške žrtve Anine, zaman so bile molitve prijateljev.

Bolezen je zmagala, in Igorju je napočil poslednji dan.

Ssolzami mislim nanj in z grenko bolestjo v srcu.

Krasen zimski dan je bil. Sneg je tajal, in solnce je sijalo ljubo in gorko kakor pomladi, da si je bilo v januarju.

V prijazni sobici klinike, na nizki postelji je ležal umirajoči Igor. Ob njem je klečala Ana, na strani sva stala prijatelj. Ob vznjožju postelje je stal profesor, ki je Igorja operiral, častitljiv starček s čudovitim pogledom, kateri je vzbujal slehernemu bolniku zaupanje, in njegov asistent dr. N. — jako reven na duhu in zelo bogat na denarji. V kotu pri durih pa je slonel strežnik in jokal.

Kajti ravnokar se je bil doigral prizor, kateri je pretresel celo tega brezčutnega, v svoji službi otopelega moža: Igor in Ana sta se poslovila. Njuna ljubezen se je poslovila! Ah, večnenezabni so mi trenutki, ko se je poslovila njuna ljubezen ... Bilo je nekaj nadnaravnega, neizmerne-ga in nepojmljivega, in vsakdo nas je čutil, da to ni slovo, ni ločitev, ker je nemogoče slovo, nemogoča ločitev

med tema srcema ... in vse solze in vsi objemi, vsa ta presilna in sijajna ljubezen se je zdela le kakor dolgo-zaželjeno svidenje, kakor nova srečna in vesela, nerazdružljiva njuna združitev!

In bilo je zares, kakor da z Igorjem vred ugaša tudi Ani luč življenja. Njeno telo se je povsem brezmočno in onemoglo grudilo na postelj, zdaj pa zdaj vztrepetajoče kakor v smrtnih krčih ... Nemo in negibno je počival njen obraz na Igorjevi roki.

Zdaj je Igor dvignil glavo, in njegov pogled, ki je ves čas neprestano bil zatopljen v trpečo ženo, je zaplaval ven v sinjo daljavo ...

»Odprite okno! Ne morem dihati ...«

Sveža, mehka sapa je zavela v sobo, na bližnjem drevesu je zažvižgal ptič.

Na čelu Igorjevem bliška plamteč solnični žarek. Tako je vse dni življenja bliskal njegov duh! Njegova glava se ponosno dviga in drzno mu gleda oko: tako je živel in umira junak!

Tja na vshod je gledal Igor, kjer so alp ledeni orjaki stražili deželo,

in kjer je daleč za njimi, v nedosežnosti daleč že padal večer na ruske svete poljane ...

Gledal je, poslavljajoč se, umirajoč ... A mrzla in tuja je bežala daljava, nobena meglica ni migala, le bledormeni odsev zahoda je vzbiral lahne valčke med tihimi zrakov.

Ali, glej! tam izza skalnatih snežnikov je bušil v nebo visok, črn oblak, in zavrtivši se čez njih jezne glave, tostran zvalil navzdol ... in zdaj se pomika sem kakor velikan-ska stena, segajoča od zemlje do neba, z bliskovito naglico gre in se bliža, pred njim pa žvižga in drvi vihar ... In na enkrat je popolnoma tema, po mestu zagorijo luči.

K oknu je skočil strežnik, da bi je zaprl. A že je puhnilo notri, polna mraza in snega je soba ...

Igor je zaplakal in razširil roke ...

S stolpa je brnela četrta popol-danska ura —

Bil je prirodni pojav alpske de-žele, ki se čisto prikazuje na opisani način, ali Igorju je veljal kot poslednji slovesni pozdrav domovine! Zato je, ko so trenutke pozneje zopet

izjavil, da so popolnoma izmišljene. Govoril je še potem o uvedbi 2letnega službovanja, o novem vojaškem kazenskem zakonu, ki je že dodelan, o opuščenih vladnih nameri, poklicati 6000 namodnostnih rezervistov v stalno službovanje itd.

Glavna govornika sta bila Hofmann-Wellenhof pro in Schücker contra.

Seja se je zaključila ob 1/2 10. uri zvečer. Danes, je zopet seja.

Hvaležnost nemškega cesarja

Predsednik pruske zbornice, grof Ballestrem, se je žrtvoval za svojega cesarja. Sicer ni mogel obvarovati cesarja zasluzene kritike, a storil je vse, da bi preprečil razgovor o znani Kruppovi aferi ter prišel pri tem v navskrižje s poslovnikom in z vsemi svobodomiselnimi strankami. A njegov terorizem je obveljal le, dokler je imel pred seboj navadno filistrske govornike. Ko pa je dobil besedo posl. Bebel, mož, ki presega navadne politike, govoril je tako spretno, da ni v celem svojem govoru niti z besedico omenil Kruppa, a pri tem si privoščil cesarja, njegove dinastije in politike na najbrezobzirnejši način. In grof Ballestrem je moral molčati, dasiravno bi se bil tako rad zastavil za cesarja. Zaključek je bil zanj tako poniževalen, da je moral podati odstavko. No cesar ni pozabil svojega zvestega služabnika. Ker se ni moglo z gotovostjo računati, da bo zopet izvoljen za predsednika, poklical ga je cesar za vsak slučaj v gosposko zbornico. In to dostojanstvo ne velja samo zanj, temuč tudi za njegove moške naslednike brez ozira na sposobnost. Njegov sin je eden najbogatejših mož na Nemškem, vitez maltezerskega reda, papežev komornik itd. tedaj mož popolnoma po okusu nemškega cesarja.

Politične vesti.

— Gosposka zbornica se snide v soboto, da odobri sladkorne predloge, ako jih bo danes poslanska zbornica sprejela v drugem branju. Ker je sobota zadnji dan, da Avstrija pristopi k bruseljski konvenciji, se bo še isti dan poslanik v Bruslju brezovno pooblastil, da prijavi pristop Avstro-Ogrske.

— Maloruska obstrukcija. Maloruski klub je sklenil, obstruirati brambno predlogo v drugem branju ter se istotako upreti nujnim predlogom glede spremembe državnozbornskega poslovnika, ker stoji klub na stališču, da se mora s poslovnikom vred tudi spremeniti volilni red ter se ustvariti narodnostni zakon v brambo manjšin.

— Nemci v Pragi hočejo napraviti iz zadnjih demonstracij brezdelnih slojev proti nemstvu naperjeno gibanje ter se delajo zelo vznemirjene. Nemški poslanci so celo že vlado obvestili, da vre v Pragi nekaj proti Nemcem.

za njo noč in dan na najplemenitejši način ...

Tako je Ana kmalu okrevala. Med tem časom sva midva z Zmajevom uredila Igorjevo ostanilo, kakor je on sam odredil, in priskrbeli potrebni denar, da se Ana vrne v domovino.

Ko sva zvedela, da je Ana že ozdravela in da bo skoro mogla zapustiti bolnišnico, sva šla k nji, da ji poročava o svojih uspehih in pripravi njen odhod.

Dr. N. je baš stopil iz Anine sobe, ko je naznanila postrežnica najin prihod.

Ana naju je pozdravila s prijaznim usmevom, ki je pa liki blisk samo za hip zasvetil in ugasnil, vzravnava se na nizki turški otomani, kjer je ležala v oni temnomodri obleki, katero je vedno nosila na naših večerih ... Žalost in bolezen nista izpremenila potez njenega obraza, ki se je zdel trd, nepreobrazen marmor; ali otrpla, strašna resnoba mu je bila vdolbljena — priča prestanih katastrof.

Videti je bila zelo trudna, in njene besede so bile kratke, zamišljene in brez zanimanja.

— Ogrski državni zbor je imel včeraj isti dnevni red kot avstrijski: predložila se je predloga o carinskem in trgovinskem tarifu ter se nadaljevala debata o brambni predlogi. Grof Zichy se je izrekel proti predlogi, v obnem izstopil iz vladne stranke. Brambovski minister Fejervary je branil vojno upravo ter povedal, da so želje radikalnih strank glede samostojne ogrske armade in ogrskega jezika neizvedljive, ker nasprotujejo zakonom.

— Za ločitev zakona saksonske princezinje Lujze je bila prva obravnava tozadnega sodišča včeraj v Draždanih. Obravnava se je prelazila na 11 februarja.

— Hrvatski ban se je mudil te dni na Dunaju, da je dobil navodila za sprejem in spremstvo srbske kraljeve dvojice, ko pride ta na grob v Krušedol. V kraljevem spremstvu bodo tudi ministrski predsednik Marković in general Lazar Petrović.

Družbe svetnic.

V ustvaritvi družb, s katerimi je pridobiti kaj gmotnih dobičkov ali vpliva med ljudmi, je katoliški duhovnik mojster. Pod trdiko katoliške svetnice ali Boga samega, ali le dela istega, ali pod trdiko katoliškega zakramenta so se snovale v srednjem veku in se snujejo po katoliških duhovnikih sedaj med katoliški družbe, ki javno ali skrivno delujejo. Vernikom se reče, da ima projektirano društvo namen, versko življenje utrjevati, duše čistiti, ubogim pomoči in kar je teh namenov več. Društveno vodstvo se sestavi iz duhovnikov in laikov. Društva samo za ženske dobijo v vodstvo nekaj duhovnikov, če mogoče čednih fantov. Izmed ženstva se postavi za prednico ženska, za katero imajo dotični duhovniki posebno zanimanje, bodi, da je petična, vplivna med drugimi ženskami, ali da ji je družbo snujejo duhovnik kako posebno ulogo namenil. Par deklet se vzame tudi v odbor. — Ker v zdajšnjem času s takimi družbami med moškimi tudi na kmetih ne opravijo kaj prida, ne-gujejo katoliški duhovniki na kmetih in v mestih take družbe žensk. Na kmetih se vrši snovanje družb lahko. Čeden kapelan kmalo zbere dekleta in ženske v kako tako društvo. Kje bi že bil vpliv katoliškega duhovnika, ko bi kmetske ženske ne imele popolnoma v svojih rokah in ž njo moža! V mestih je to snovanje težavnejše. Žene, ki imajo svoj posel v svojem gospodarstvu in z otroci, se ne brigajo za društva katoliških duhovnikov. Ako kaj revežem dati zamorejo, dajo, storijo tako, da se ne vidi. Tem ženam je več za to, da se njihovi odrasli otroci spodobno kje v kakem društvu za poduk in zabavo razveseljevati zamorejo. Tudi je v mestih dosti žen, ki hočejo le svoje molitve v cerkvi opraviti, duhovnika pa ne gledajo rade v stanovanju. Neki zdrav instinkt jih svari pred golobradeži, katoliškimi duhovniki. Dobre gospodinje posebno, ker iste vedo, da taki pohodi s časom dragi postanejo in da se jih je težko rešiti. Može, in tudi pobožni, ne gledajo radi duhovnikov pri svojih ženah v vizitah. Najpoštenje žene tako pridejo na sum, da

ni kaj prav in pametna ženska se izogne družbinskim nemirum. Vpliv mož in mladeničev je v mestih tolik, da se večina žen in deklet sramuje biti v takih družbah in v obhoji z duhovniki.

Ali nekaj žensk je le najti, ki na vse neudobnosti take obhoje z duhovniki ne pazijo, ki so rade na mestih, na katerih se jih vidi, pa tudi take, za katere se drugi moški človek več ne zmeni, ali zastarele plemenitaškinje, ki se še iz srednjeveškega življenja mislijo v zlahti s katoliškimi duhovniki in njenimi težnjami. Nekaj terciark je tudi po mestih. Ta ali ona je tudi plemenita in iz nagnotja vstopi v družbo, ki ima dobre posvetne namene, ki ne vpraša po tem, ako je katoliški duhovnik voditelj iste, ali kdo drugi.

Diplomatičen duhovnik zamore vsvariti tedaj tudi v mestu kako tako družbo in pride potem le na to, da pametno ravna, da se kak ogenj v kaki družbi ne zaneti zaradi nje.

Družbovanje je seveda spojeno z denarnimi doneski. V načrtu vsake take družbe je tudi kak posvetni namen. Ali reveži, ali vzgoja mladine, ali podpora nevest itd. S časom dobi duhovnik oskrbovanje denarja v svoje roke. Računi se polagajo, ali ne; žene ne vprašajo po njih. Se tudi ne upajo.

Potem se shajajo odbornice z duhovenskimi odborniki. Enkrat v farovž, drugokrat in večkrat v hišah odbornic. Gostoljubnost. Pri prazni mizi se ne sedi. Kaj slabega se ne poklada na mizo. Nekaj se časa izgubi. To bi se še prenašalo. Ali pri teh sestankih se govori seveda tudi o tem, kako več gmotnih moči pridobiti in o tem duhovniki in ženske niso v zadregi; ženske posebno se hočejo ženjalne pokazati, kako bodo moškemu denar izprešale, le da se duhovniku prikupijo. Pri teh sestankih se preiščejo vse tajnosti familijarnega življenja. Far izve iz teh žensk, kar hoče. Nobena ne bo mislila kaj hudega s tem storiti, če razkazuje tajnosti sosedove hiše, ali tudi tajnosti prijateljice. Diplomatičen duhovnik bo te ženske le na vrvi imel, blebetale bodo, da mu bo včasih težko vse zapomniti.

S tem dobi duhovnik natančen pregled čez gospodarsko in socialno življenje meščanov. Pameten človek si s takim gradivom lahko napravi najboljše načrte za politično delo. In tako spozna ta človek tudi, kake lastnosti imajo odbornice in druge ženske. Ko se kaka politična akcija prikaže, bode voditelj duhovnik pobožne oči obračal in o drugih namenih družbe odbornicam govoril, govoril bo o zveličanju in ženicam sugeriral, da je zveličanje le mogoče, ako se tudi med moškimi za to dela. Ženske bodo enkrat odgovor dajati morale za otroke in moške. S kratka ima far s temi ženskami lahko delo in po njih si lahko pridobi druge in potem lahko s tem agitacijskim korom nastopa na volišče. Tako se izgaja ovadstvo, tako se izgaja neka tajna oblast, za katero nihče kakor far ne ve, ki pa je že in bode vedno, dokler še bode katoliški duhovnik družbe žensk snovati mogel, grozno veliko hudega človeški družbi prizajala.

Molière je v svojem »Tartuffe« to družbovanje označil in za večne čase to grdobijo ozlogosil.

V manjših mestih takim družbam ni dolgo obstanka. Kaka pred

nica ali odbornica je prišla z vodjo-duhovnikom v prebližnjo dotiko, so-prog jo je pretepel ali omadeževano dekletu kakemu snubcu prodal, — po mestu se je to zvedelo in vse ženstvo, kar še pošteno misli, beži iz te družbe svetnic. Včasih je že dosti, ako taka odbornica večkrat sama pohaja v farovž, seveda v družbenih opravkih.

Tudi po slovenskih mestih snujejo naši duhovniki take družbe svetnic. V naših mestih še nobeden revež ni gladu umrl in naše ženske pomorejo brez kake organizacije, kjer je treba. Vsaj pride to, kar se da, res revežem v dobro. Koder se tedaj kaka taka družba snuje, je gotovo v tem snovanju to najti, kar smo gori povedali. Trau' keinem Heiligen, sanfte Worte spricht er, in der Kutte steckt aber immer der Halunke!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. januarja.

— **Osebnosti.** Deželno-vladna koncipista gg. dr. Ivan Vrtak in dr. Friderik Lukan sta imenovana za okrajna komisarja, deželnovladni konceptni praktikant, Friderik Sima, je imenovan deželnovladnim koncipistom.

— **Klerikalna gospodarska organizacija.** Slavnoznana »Gospodarska zveza«, ki sliči tudi na nemško ime »Volkswirtschaftlicher Verband«, je dobila novega predsednika. »Laibacher Zeitung« je v ponedeljek priobčila uradno obvestilo, da je dr. Šusteršič izstopil iz načelstva, na njegovo mesto pa je stopil dr. Krek. S tem, da se je umaknil dr. Šusteršič in da je na njegovo mesto stopil dr. Krek, je dokazano, da je dr. Šusteršič osebno tako kompromitiran, da ne more stati na čelu gospodarskega društva, ki prosi za državno podporo. To govori cele knjige! — Iz načelstva »Zadružne tiskarne« je izstopil dični Ivan pater Vencajz, na njegovo mesto pa je prišel dr. Šusteršič. Družba, ki stoji na čelu te tiskarne, je jako mešana. Predsednik je — g. hofrat Šuman, bivši deželni šolski nadzornik. Seveda je postal predsednik po milosti svojega zeta, drugi podpredsednik pa je — čujte in strmite! — tovarnar gosp. Josip Petrič!!!

— **Ricmanje.** Tržaški škof Nagl je napisal ricmanjskim vernikom sledeči list: Katoliški verniki Ricmanj in Loga! Do dna srca me je užalostilo, ko sem slišal že pred meseci in zdaj zopet, da nekateri od Vas hočejo zapustiti sveto mater katoliško cerkev. To je edino zveličajočo cerkev in stopiti v razkol zato, ker je bil drugam premeščen gospod kaplan in ni hotel zapustiti svoje kaplanije v Ricmanjih, tako da je morala poseči vmes tudi svetovna oblast. O Vas nisem govoril v nobenem svojem odloku, tukaj se je šlo samo za g. kaplana. In zavoljo tega hočejo nekateri od Vas zapustiti ma-

terinsko cerkev in si nakopati časno in večno nesrečo? Jeli to razlog, da osramotite spomin na svoje pradede? Pa če kdo od Vas skoči v jamo, mar-li bodo tudi drugi šli za njim? Od take nepremišljenosti se bodo pač varovali. Pri vsem tem je ostal Vaš dosedanj g. kaplan duhovnik katoliške cerkve in Vi hočete postati v znamenje, da držite z njim, razkolniki. Kako morete kaj takega početi? Pomislite malo, v kako nevarnost večnega pogubljenja spravite Vi sebe, svoje žene, svoje otroke! Kak prizor boste Vi dali slabemu svetu, kako škodo boste naredili lastni narodnosti? Za Vaše duhovne potrebe sem preskrbel in ni treba družega kakor da se poslužite dotičnega odloka. Nimate upravičenja, nimate vzroka, da bi zapustili mater sv. Cerkev. Vrnite se tedaj na pravo pot in oklenite se svojih cerkvenih predstojnikov, kakor so to storili Vaši očetje in zopet bo zavladal sveti mir v Vaših družinah, v Vaši občini. Te kratke besede polagam Vam na srce kot katoliški škof, spominjaje se na besede sv. Duha: »In Tebe, sin človekov, Tebe sem postavil čuvajem Izraelovi hiši; poslušaj tedaj glas mojih ustnic in oznanjaj ga po meni. Ko pravim brezbožniku: pogineš, brezbožnik, če pa ti brezbožniku ne prigovarjaš in ga ne opominjaš, da zapusti svojo pot, se brezbožnik pogubi v svojem grehu, toda dušo nje govo bom tirjal iz tvojih rok. Če pa ti brezbožniku oznanjuješ, naj zapusti svoje poti, on pa jih ne zapusti: on sam bo umrl v svojem grehu, ti pa si rešil svojo dušo«. (Ezech. XXXIII, 7—9). To sem Vam povedal. Zaradi svojih neumrljivih duš ne zapirajte pač svojih src tem besedam. Sveti Jožef, zaščitnik svete Cerkve, naj Vam izprosi milost stanovitnosti v sveti katoliški veri, da ostane njegovo svetišče v Ricmanjih Vam in Vašim otrokom vir blagoslova, tolažbe v življenju in v smrti. Vi pa ostanite zveste katoliške družine pod varstvom in blagoslovom svete družine Jezusa Marije in Jožefa. — Temu pastirskemu listu je »Edin.« dostavila tele opomnje: »Čitatelji morejo razvideti iz tega proglasa, da se tržaški ordinarijat dobrih prebivalcem Ricmanj in Loga in da hoče vso odločnost dogodkov v Ricmanjih zvaliti na kapelana dr. Požarja. Sedaj pa se moramo vprašati: je li bil ves aparat v Ricmanjih — cela četa orožnikov, konsigniranje vojaštva, dva politična uradnika, noč in dan patrolje po Ricmanjih, pečati, žabnice na vratih cerkve in orožniške straže pred cerkvijo, razglasila, naslovljeni na narod ricmanjski — res naperjen le proti osebi gospoda kapelana!!! Tega ne veruje nikdo in bolje bi bilo, da ni tega zavijanja v onem pustirskem pismu. Pač pa bi bila tu na mestu resna beseda škofova, ki bi se mo-

Dalje v prilogi.

»Kako se počutite, Ana?« sva vprašala, dočim sem ji jaz položil, pod noge blazino.

»Hvala. Tukaj so dobri ljudje...« je rekla, in potem smo molčali.

Zmajev je govoril o njenem odhodu. Ali zdelo se je, da ga ne poslušaj, in nakrat ga je prekinila vprašavši:

»Ali stoji križ na Igorjevem grobu?«

»Ne, Ana!« je odgovoril Zmajev. »Denarja je samo za vas...«

»Prosim, da kupite križ — velik, ruski križ«

»Ali, Ana, premalo je...«

»Kupite križ! Hočem, da stoji križ na grobu, ko pridem jaz tja. Lep in velik križ mora biti!«

Njene oči so se svetile mračno in strogo, kakor bled kip je ležala, in pod temno obleko so se vzdigovale počasi in visoko njene prsi.

Zunaj na stopnicah sem jaz postal in se ozrl v Zmajeva.

On pa je zmajal z ramami.

»Kaj gledaš? Pojdiva kupit križ!« In šla in kupila sva visok železen križ in postavili smo ga na Igorjev grob z globokožalostnim napisom.

A, ko sva čez dva dni zopet hotela k Ani, sva zvedela, da je že ostavila kliniko, a nihče nama ni vedel povedati, kam se je obrnila. Iskala sva jo povsodi. Ali niti na Igorjevem grobu, niti kje drugje v mestu je nisva mogla najti, nikjer več ni bilo Ane.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana.)

XIX.

Minolo je nekaj let, a še vedno sem bil v oblasti gospe Helene. Rad bi se je bil otresel, ali izkušena in energična žena je znala vsak tak poskus zadušiti. Ta ženska je v resnici vladala celo občino in celo faro; tudi liberalne tržane je znala vedno dobiti na svojo stran.

Če pa sem imel »ljubezen« z gospo Heleno, s tem še nikakor ni rečeno, da sem jo imel samo z njo. Ne, skrivaj sem imel različna razmerja, največ z ženami, pa tudi z dekleti. Vlovil sem jih na različne načine in ne da bi se bila vest kdaj oglasila. Postal sem pravi brezvestnež, vreden klerikalne stranke.

V tem času sem napravil tudi več izletov na troške in v družbi gospe

Helene. Celo v Benetke sva šla in tam kar celih 14 dni imenitno živela, a kadar je šla gospa Helena »na božjo pot«, šla je vedno v Gradec, na Dunaj ali v Trst in jaz sem moral priti za njo ali pa iti naprej. Ljudje pa so mislili, da je šla gospa Helena na Trsat ali na Brezje ali na sv. Višarje in občudovali so njeno izredno pobožnost.

Leta 1898. je koncem šolskih počitnic prišla v X. tudi 16letna hčerka nekega jako uglednega trgovca. Mož je bil vseskozi častivreden, pameten in razumen, ali dasi pristaš liberalne stranke, je svojo hčerko vendar dal odgojiti v samostanu v Škofji Loki. Ko bi ti liberalci vedeli, kako vpliva samostanska vzgoja, bi svojih hčera nikdar ne pustili stopiti čez samostanski prag.

Poznal sem Ljudmilo še prej, ali zapazil nisem, da je jako lepa in jako ljubezniva. Bila je vitka, imela velike temne oči in kaketne kodre okrog drobne glave. Vse to sem zapazil pri spovedi, zapazil sem pa tudi, da je dekletu neskončno pobožno in da bi bilo treba izredne rafiniranosti, če se naj v tem dekletu zaneti ogenj ljubezni.

Čim sem nekajkrat občeval z Ljudmilo, sem že tudi sklenil: Moja mora biti. Priznati pa moram, da celo ta ne-

dolžna cvetka ni več mogla v meni vzbuditi blažjih čutil. Navdajalo me je samo poželjenje.

V spovednici sem začel nastavljeni svoje mreže. Z nekaterimi previdnimi vprašanji sem dognal, da Ljudmila — še ničesar ne ve, prav ničesar. Zasukaval sem besede tako in tako, a dekletu ni razumelo, kaj da hočem reči.

Ne da bi se bila pretvarjala. Nikakor ne. Tudi ko sem začel po turški govoriti, me ni razumela. Treba je bilo torej potrebnega in kar najbolj prevdarenjenega načrta za to bitko.

Ljudmila je prišla vsak teden k spovedi in povedala vedno iste grehe; da je drobtinice z mize na tla pometla, da je bila neusmiljena, ker je mačko z metlo udarila in da je storila smrten greh, ker je v strahu vzkliznila »Ježež Kristus«, ko je sosedov pes nanjo zalajal. Zakaj pošiljajo ljudje take otroke k spovedi, mi je bilo vedno neumljivo; čistosti tacihi otrok ni nihče tako nevaren kakor ne samo hudobni nego sploh neprevidni duhovnik.

Pri drugi spovedi sem že šel nekaj dalje in začel Ljudmilo stavljeni prav kočljiva vprašanja. Toda nedolžnost se vedno najbolje brani, ker se sploh ne brani. Tudi pri ti spovedi, še

rala zaključiti z reko: »Mea culpa!« Tudi popravek, ki so ga »Edinosti« poslali iz škofije, ima namen povdarjati, da vse, kar se je zgodilo v Ricmanjih, ni bilo naperjeno proti narodu! V tem popravku izjavljajo celo, da škofijski krogi ne soglašajo s tem, da se je v Ricmanjih zaprla in za pečatila cerkev. Temu nasproti konstatujemo, da je politična oblast v svojih proglasih in dekretih izrecno in na prvem mestu povdarjala, da se nje intervencija vrši na zahtevo škofijskega ordinarijata in na podlagi zakona od 7. maja 1874! K temu kriči tudi dejstvo, da so bili ključki cerkvenih vrat in obeh zvonikov odvzeti vaškemu županu siloma, po orožnikih, da so bile na vseh vratih postavljene angleške žabnice ter da je politična oblast ključke žabnic in cerkvenih vrat izročila škofijskemu ordinarijatu v Trstu. A ta ordinarijat ni vrnil ključev ricmanjskim starešinom, ampak jih je poslal svojemu zastopniku v Borštu, ki jih tudi še danes hrani. Ne moremo pa umeti, zakaj je ta zastopnik škofije ponujal Ricmanjem le ključ enega zvonika, v katerem se nič ne nahaja razun dveh malih zvonov? Minole sobote zvečer in v nedeljo ves dan je bilo v Borštu slovesno zvonjenje, spuščanje raket in prižiganje umetnih ognjev. Vzroka temu slavju ne vemo, pač pa vemo, da so pastirski list, namenjen katolikom v Ricmanjih in Logu, delili v velikem številu po Borštu, v Ricmanje in Log sama pa je prišlo le, da ali ne, par iztisov! A to šele v ponedeljek.

— **Konsum v Tuhinju** je poginil, kakor je razvidno iz uradnega lista, ki je objavil naznanilo, da je društvo sklenilo likvidirati.

— **Suh ofer v Sežani!** Na božični dan je po deželi navada, da priredijo g. župniki »ofer«. Ta dan je tudi g. župnik sežanski priredil »ofer« — ali »ofer« je bil — suh. Čakal je in čakal, da kaj priberači, ali ko je videl, da se živa duša ne zmeni za take radovoljne davke, zapre »ofer«. Samo trije gospodje so mu hoteli darovati nekaj kronic. Ko je bil »ofer« končan, morali so isti gospodje za altarjem do dokončane službe božje čakati. Bolje bi bilo, da so iste kronice, ki so jih nameravali darovati g. župniku, darovali za uboge v Sežani, kajti g. župnik ni potreben milodarov. Ljudstvo je vendar enkrat spregledalo, da je g. župnik dobro plačan in vsled tega tudi nobeden k »ofru« ni šel. In tako je tudi prav! Opazovalec.

— **K občinskim volitvam v Žireh.** Kakor že poročano, so pri volitvah v I. razredu zmagali klerikalci z enim glasom večine. Kdor je pa videl klerikalno agitacijo, začuden povprašuje: »Samo en glas večine?« Opravičeno je to čudenje, saj je bila agitacija od klerikalne strani taka,

nisem vedel pri čem da sem, če mi je pričakovati uspeha ali ne. Ta negotovost pa me je le povzdigala v mojih nečednih namenih. »To cvetko utrgam jaz, pa če bi moral za to živ v pekel«, sem se rotil, saj pravi že sv. pismo: »Venčajmo se s cveticami, predno zvenijo« — »Coronemus nos rosis, antequam marcescant.« Zakaj bi se pri meni ne naučila tega, česar se prej ali slej gotovo nauči; zakaj bi je jaz ne upejal v misterije ljubezni, nego to prepuštil kakemu mlademu trgovčiču ali kakemu malemu uradniku?

Začel sem ljudmilo napeljavati na to, da ji je treba vodnika, ki ji bo pomagal z dobrim svetom pri vsakem važnejšem koraku. Iz previdnosti sem jo podučil, da se ni ravno obrniti do mene, ker sem njen spovednik.

»Lahko si izberete kakega drugega duhovnika,« sem ji rekel, »če ravno meni ne zaupate, ali, če hočete svoji duši zanesljivo zagotoviti izveličanje, morate na vsak način imeti svetovalec, kateremu ni prikrita nobena Vaša misel, do katerega imate najpopolnejše zaupanje.«

— »Jaz Vam popolnoma zaupam,« je odgovorila Ljudmila.

— »Morda pravite to le iz strahu, da bi me ne užalili?«

kakršne ne pomnijo ljudje še pri nobenih volitvah. Klerikalci so v trumah hodili agitirati, ko so grozili s peklom in hudičem, vlačili ljudi s silo na volišče. Posebno so se pa potrudili klerikalci za I. razred. Tako so v Ledinah kmeta Trepala oblegali tri dni podnevu in ponoči. Bil je prej zanesljiv narodnjak, zato se jim ni hotel z lepo udati. Mož je že nekaj dni bolan ležal, a tudi to ni oviralo katoliških agitatorjev, da bi ga pustili v miru. Da bi se jih odkrižal, jim je obljubil, da nikamor ne voli. A tudi to ni izdalo. Zapustili ga niso skoraj za trenotek. Dan pred volitvami so bili pri njem pozno v noč. Ko so odšli, ga je žena zaklenila v izbo (manjšo sobo). Drugi dan se je privlekla klerikalna sodrga že ob 6. uri zjutraj k Trepalu. Brojila je okrog 15 mož — pardon pobalinov. Ker jim gospodinja ni hotela odpreti, so razbijali in bi gotovo s silo ulomili, če bi se jim končno ne odprlo. Zdaj se je pričel pravi semenj. Razgrajali in upili so drug čez drugega. Eni so kmeta prosili, drugi so mu grozili, tretji so popadali na kolena predenj, četrti so ga vlekli vun. To je trajalo do poldne. Ubogi kmet si ni mogel pomagati drugače, da je šel iz sobe. A kakor gladni volkovi na svoj plen, so planili ti »ugledni« katoličani na kmeta in v hipu je bil na pripravljem vozu. Tako in slinčno so delali povsod. Lažje jim je bilo delo pri ženskah. Tako so si n. pr. v Pečniku osvojili slavno Uršo in še neko drugo žensko, oziroma njih pooblastili že s tem, da jima je dal »ta mušfasti Tonček« na izber nebasa ali pekel. Seveda sta pobožni ženci segli po nebesah. »Če hočeta nebasa, dajta sem pooblastili,« je govoril pooblaščenec sv. Petra. To se je zgodilo; Tonček je pa, ponosno si brke vibajoč, odkorakal. Sploh je pa Tonček (kdor ga ne pozna, naj ve, da je mežnar, menestron, organist, cerkveni pevec, trompetist, mesogledec, brivec, zoboderec, krojač, kmet in — predsednik družbe zoper pijančevanje), jako važna oseba. Stare žence si celo šepetajo, »da se mu gospod silno bojijo za meriti, ker, če mu kaj napak rečejo, se Tonček maščuje ob prvi priložnosti. Ta priložnost je pač tedaj kadar je Tonček nakurjen! No, te prilike ni treba dolgo čakati, zakaj Tonček je »nakurjen« vsak dan trikrat, če ima kaj okroglega v žepu. Maščuje se pa baje s tem, da gre v farovž ter pove »gospodu«, kar jim gre. Kaj mu takrat pove, o tem si pa žence še niso na jasnem. Kako silo so delali klerikalci, kaže tudi sledeči slučaj: Nekega kmeta, ki je sicer zelo pobožen, a vendar ni hotel klerikalno voliti, so zadeli s silo na voz. Pripekljali so ga do »Petrona« v Žireh. Tam Bog roko ven moli, in tega božjega migljaja niso smeli ti »vzorniki« katoličani ignorirati. Zato so voz ustavili in stopili v gostilno, da se

— »Ne, gospod, jaz Vam res zaupam.«

— »Torej — izpraševal Vas bom, kakor da ste mi popolnoma neznana in Vi mi boste resnično in odkritosrčno odgovarjali. Kaj ne?«

— »Da.«

— »Začniva torej. Ali niste imeli nikdar kakih slabih misli, če ste videli kakega mladeniča. Ali se Vam je kateri dopadel?«

— »Nekateri so se mi dopadli, nekateri pa ne, a jaz nisem vedela, da je to greh.«

— »Saj ne rečem, da je to greh; gre se le za to, da spoznam Vaša namjenja. Zato mi povejte, ali niste imeli nikdar želje, da bi objeli ali poljubili kakega mladeniča, ki se Vam je dopadel?«

— »Ne, gospod, to je prepovedano.«

— »Res je; a prepovedanih je še mnogo drugih reči in mlada dekleta jih vendar store.«

— »Jaz bi jih ne, ker hočem iti v samostan.«

Zdaj sem vedel, pri čem da sem. Končal sem izpoved in naročil Ljudmili, da pride v nedeljo k meni na dom.

pokrepčajo po tolikem trudu in izpijejo kozarec vina v božjo čast. Na pripeljanega kmeta pa niso toliko pazili, misleč si, da je sedaj itak njihov. Ali kmet je bil drugih misli. Ko so šli drugi v gostilno, je šel on za hišo. Misleč, da pride za njim, se agitatorji niso več brigali zanj. A ko ga le ni, ga gredo iskat; seveda zaman. Kdor bi jih opazoval, ko so šli od »Petrona«, videl bi, da imajo ne navadno dolge in kisle obraze. Ali morda od Petronovega vina ali pa? Takih epizod izza teh volitev bi se dalo še mnogo napisati, pa bodi dovolj.

— **Promocija.** Odvetniški kandidat g. Franc Frlan, doma iz Poljan na Gorenjskem, sedaj pravni praktikant pri graškem deželnem sodišču, bode 31. t. m. promoviran na graškem vseučilišču doktorjem prava. Čestitamo!

— **Repertoire slov. gledališča.** Danes se uprizori zadnjič v sezoni opera »Psoglavci«. — V soboto je na vrsti znamenita dramska noviteta M. Dreyerja »Poskusni kandidat.« Ta drama je sorodna drami »Vzgojitelj Lanovec« ter opozarjamo nanjo zlasti gg. profesorje, učitelje in naše dijaštvo. M. Dreyer je naslikal v svojem duhovitem delu boj napredniškega znanstvenika naravoslovca proti reakciji, ki se skriva pod lažnjiv plašč verstva. M. Dreyer zastopa načelo svobodnega znanstva in pedagoškega individualizma. Drama ima najrazličnejše profesorske, učiteljske in dijaške tipe, kaže spletke na realnem gimnaziju in duhomornost v malem mestu pod pritiskom reakcionarne vlade. Drama spada med najefektnije tendenčne moderne igre najnovejše dobe. Kakor »Lanovec« bo izvestno tudi »Poskusni kandidat« delal čast repertoiru slovenskega gledališča.

— **Naval v Pragi.** »Spolek českých žurnalistů« je povabil na svoj sobotni koncert slovenskega umetnika Navala, ki se je v zadnjem času toli priljubil glasboljubemu českemu občinstvu. Češki listi hvalijo z najlaskavejšimi besedami slovenskega rojaka. Njegov simpatičen, izborni izšolan glas ter njegova umetnost sploh sta obhajala prave triumpfe v Pragi.

— **Goriška okrajna sodnija in slovensko uradovanje.** »Soča« piše: Pritožba v predzadnji številki gledé slovenščine nezmožnih uradnikov pri goriški sodniji je bila gotovo docela umestna; le želeli je še, da bi se jo na višjem mestu pravično uvaževalo. Povdarjamo — na višjem mestu — kajti voditelj te sodnije kaže bore malo dobre volje v tem oziru, sicer bi ne odobral molče — in mi si niti misliti ne moremo — da bi ne vedel in videl, kako sistematično se n. pr. v eksekutivnem oddelku na slovensko vložene prošnje in uloge pišejo zapisniki, (cenilni itd.) v italijanskem jeziku. Kako dolgo bomo še čakali, da se nam bo pravično rezal jezikovni kruh! Nimamo veselja, niti časa, da bi se za vsak posamezen slučaj posebej pritoževali. Mera je polna! Apelujemo torej na nepristransko predsedništvo, da ukrene potrebno, da se bodo na slovenske vloge povsod in vedno slov. zapisniki sestavljali! Neljubo bi nam bilo imenom imenovati dotične uradnike, ali celo naštevati nebroj ena kih slučajev s številkami! — Ako ne bo drugače, se oglasimo brez pardona!

— **Domača umetnost.** Gdč. Kobilčeva, odlična slovenska umetnica, je pred kratkim dovršila veliko sliko, ki jo je naročil vladika I. I. Strossmayer za ljubljansko mestno dvorano. Slika dospe te dni v Ljubljano. Upamo, da se razstavi, predno zavzame svoj prostor v mestni dvorani.

— **„Glasbena Matica.“** Izredna skušnjava za moški zbor je v petek, 30. januarja ob osmih. Ker je za prihodnji koncert velika naloga odločena moškemu zboru, naj bi se vsi gospodje pevci potrudili, redno prihajati k skušnjam.

— **Ljubljanske filijalke v Newyorku.** Našo notico pod tem naslovom nam je toliko pojasniti, da so razni trgovci, kavarnarji gostilničarji in drugi obrtniki prijavili svoje

tvrdke v svrhu reklame pri »Slavčevih« maskaradi na »Newyorškem pristanišču« dne 15. februarja t. l. Ker vlada v zgoraj navedenih krogih obilo zanimanja za to pravcato »amerikansko« reklamo, je odbor pooblastil svojega zastopnika, da obišče tukajšnje tvrdke, ker pa odboru ni znano, katere tvrdke žele priti v poštev, se prosijo vsi zainteresovani, da prijavijo svoje naslove pismeno društvenemu odboru »Slavca«, ali pa ustno v upravništvu »Slovenskega Naroda« g. Kopitarju, tamkaj je dobiti tudi podrobnejša pojasnila.

— **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** ima svoj občni zbor dne 30. januarja ob pol 8. zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Borovnici** priredi dne 1. svečana t. l. v prostorih Ant. Drašlerja predpustno veselico.

— **Trgovski plesni venček** bo 1. februarja v prostorih »Narodne čitalnice v Kranju«.

— **Gasilno društvo v Gorjah** napravi svojo društveno veselico s tombolo dne 1. februarja t. l. v novi gostilni g. V. Jana, po domače Mačka v Spodnjih Gorjah.

— **Čitalnica v Metliki.** Pri zadnjem občnem zboru »Narodne čitalnice« v Metliki 24. januarja so bili voljeni: Predsednikom g. Fran Guštin ml., tajnikom gosp. Darko Guštin, blaginikom g. Konrad Barle. Odbornikom gg. Eman. Fux ml. Valentin Burnik, Ivan Golja in Anton Mucka.

— **Iz Postojne.** Vabila za plesni venček »Postojnskih samcev« se ravnokar razpošiljajo. Odbor vljudo prosi, da sleherni, ki se misli plesa vdeležiti, in morda vabila ni dobil, blagovoli to oprostiti, kajti pri tako ogromnem številu je mogoče, da se kateri izpusti, sicer pa lahko pride na plesni venček tudi brez vabila. Kakor je razvidno iz vabila, vrši se plesni venček »Postojnskih samcev« v soboto, dne 7. sveč. 1903 v veliki dvorani »Nar. hotela« v Postojni. Začetek ob 8. uri zvečer. — Vstopnina za osebo 2 K, za obitelj 3 K. — Čisti dohodek je namenjen za M. Vilharjev spomenik kateri bo postavljen v Postojni. Med občinstvom posebno med mladino je živo zanimanje za ta ples. To zanimanje pa je tudi popolnoma naravno, saj v resnici že dolgo pogrešamo »samskih« plesov, ki so bili toliko priljubljeni. Od vseh strani čujejo se pohvale za to prirediteljo, ki bo, kakor kaže zanimanje za njo, res lepa. Odbor upa, da se kakor prejšnjih »samskih« plesov tudi tega udeležijo vsa inteligenca ter da bomo imeli dne 7. sveč. v vsakem oziru krasen večer. Odbor dela in pripravlja za obiskovalce razna presenečenja. Tako n. pr. postavljen bode na desni strani velike dvorane krasen bufet, kjer bodo v bogato izbero mrzla jedila, sladšice in kjer se bo točilo izvrstno namizno vino, vino v buteljkah in pa tudi šampanjec. Sploh pa bode odbor vestno skrbel za točno postrežbo ter pristno pijačo in okusna jedila. Vnema, s katero se je poprijel odbor svojega posla, je sameem, kakor tudi drugim obiskovalcem v nadobudni znak, da mora vspehi plesni venček kar najbolje. Ker je na tem, da pride čim največ obiskovalcev in da se razvije kolikor možno animirana in neprisiljena zabava, odredil je odbor za dame in gospode promenadno obleko.

— **Savinska podružnica „Slov. pl. društva“** ima svoj občni zbor na Svečnico, dne 2. febr. na Ljubnem v prostorih gostilne Petkove ob 2. oziroma 3. uri popoldne. Vabijo se vsi člani podružnice in prijatelji turistik.

— **V svarilo izseljencem.** Pretečeni teden klatil se je neki agent z Reke po ilirsko-bistriškem okraju in je nagovarjal ljudi, naj se po znanem agentu Mislerrju čez Bremen izselijo v Ameriko. Posebno jim je obljuboval nizke cene in jih nagovarjal, naj mu izroče potne liste in vsak po 20 K are, da bi jih tako lažje vjel in zvalil na Reko ter po tem odposlal Mislerrju v Bremen.

— **Važno za krojače.** Pripravljali odbor za ustanovitev »Sirovinskega društva« za krojače in šivilje vabi najuljudnejše na sestank krojačev in šiviljev, ki se bode vršil v nedeljo, dne 1. svečana t. l., popoldne ob 2. uri v gostilni pri »Kronici, Gradišče. Namen sestanka je prečitati društvena pravila, sprejemati člane in določiti ustanovni shod. Ker je stvar jako važna, vabijo se vsi člani zadruga, da se tega sestanka v obilnem številu vdeležijo blagovolijo.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pred tukajšnjem deželnim sodiščem: 1.) Na 6 tednov težke ječe je bil obsojen France Smuk, delavec na Glincah, ker si je v tatinski družbi dne 25. decembra m. l. priavojil mrežo in en kramp Vladimirja Novaka; zatoženec je deloma tatvino priznal. — 2.) Janez

Miklavčič, delavec iz Žirovskega vrha doma, je dne 7. januarja 1903 v Miklavčičevi gostilni v Cestah med tem, ko sta se Jožef Petkovšek in France Adler stela zaradi nekega starega dolga in je Petkovšek bankovec za 50 K na mizo položil, istega vzel in potem pobegnil. Miklavčič, ki je zelo na slabem glasu je bil že zaradi ropu, tatvine, goljufije in drugih prestopkov kaznovan; obsodba se glasi na 14 mesecev težke ječe. — 3.) Janez Furlan 19 let star, čevljar iz Komna doma je dne 2. t. m. na železniški postaji v Št. Petru skušal Franciški Ludvik iz žepa izmakniti denarnico z vsebino 10 K, a bil pri tem od Ludvikove zasačen, katero je prosil, da naj o tem nikomur nič ne pove. Ker je Janez Furlan tat iz navade, ga je obsodilo sodišče na 7 mesecev težke ječe in izreklo, da se ga postavi po prestani kazni pod policijsko nadzorstvo. — 4.) Janez Blatnik 19 let star iz Hinj, Jakob Ključar 19 let star iz Žirovnice in Jakob Meden 20 let star iz Cirknice, so se hoteli otegniti pred naborem vojaški dolžnosti in odpotovati v Ameriko, a so bili na kolodvoru zasačeni. Prva dva sta bila obsojena na 14 dni, zadnji pa na 10 dni zapore ter vsak zase v plačo po 10 K denarne globe.

— **Ulom.** V času od 20. na 24. t. m. ulomili so tatovi v mlin posestnika Antona Žitka v Stranjah pri Hrenovici in so pokradli iz mlina več obleke, denarja, perila in drugih reči, v vrednosti okoli 180 kron. Tatovom so prišli na sled in imajo enega že zaprtega.

— **Na poti v bolnico umrl** je včeraj popoldne 70 let stari dninar Urban Oliša iz Preserja pri Brezovici.

— **Vojaki alarmirani.** Danes zjutraj je bila tukajšnja garnizija alarmirana. Alarmiranje se je izvršilo za poskus.

— **Opozarjamo** na današnji inserat domačega obrtnika g. Matka Podkrajška, ki je napravil po duhajskem uzoru damski salon.

— **Najnovejše novice.** Krojaški štrajk na Dunaju je deloma končan. 26 glavnih založnikov izgotovljenih oblek je sklenilo vzajemni krojaški tarif. — V vodo je padel celi tovorni vlak z mostu pri postaji Panomarevo na Smolenski železnici. — Za zdravilno sredstvo zoper jetiko je razpisal ameriški milijonar Rockefeller nagrado 7 mil. dolarjev. — Nezgoda srbskega ministrskega predsednika. Ministrski predsednik Zinzar-Marković in minister Lozanić sta se peljala včeraj iz Niša. Pred postajo Belgrad je vlak trčil ob stoječo vozove. Ministrski predsednik je lahko ranjen. — Spomenik pok. italijanskemu kralju Humbertu so odkrili včeraj ob prisotnosti kralja in kraljice v dvorani provincialnega sveta. — Serum zoper pljučnico je iznašel vseučilišni profesor Tizzoni v Bologni. — Papežev jubilej se zaključil šele 28. aprila. — Obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa bo jutri. Grofica Lonyay bode letos položila na krsto venec z ednostavnim napisom »Stefanija«. — Stiri medvede sta ustrelila v pol uri blizu Foče okrajni vodja Trešček in ritmijstor Lassmann. — Križev pot je ukradel iz kapucinske cerkve v Oseku neki pobožen mož, da je mogel doma moliti Kristusovo trpljenje. Ko je zvedel, da išče policija tata, je podobe skrivaj znosil nazaj v cerkev. — 320 kaznjencev se je zastrupilo s kosilom v Maryboro na Irskem. — Sub auspiciis je bil promoviran na zagrebškem vseučilišču avskultant Milorad Stražnički. — Divje svinje so napadle med Gulpazari in Kaslu karavano. Dasi so možje streljali, so lačne svinje vendar raztrgale in požrle tri osebe.

— **Sv. kolegij kardinalov v Rimu.** Najnovejša številka vaticanskega almanaha »Gerarchia Cattolica« prijavlja sledeče podatke o kardinalskem zboru: Sv. kolegij šteje zdaj 59 članov, 11 kardinalskih klobukov še išče zase primernih glav. Samo kardinal Oreglia je še, ki ga je kardinalom imenoval še Pij IX., vse ostale je že imenoval sedanji papež, tako da bo lahko po Oregliji smrti rekel papež kardinalom pri nagovoru: »Non vos elegistis me, sed ego elegi vos« — »niste me vi izvolili, ampak jaz sem izvolil vas.« Izmed kardinalov, ki jih je imenoval Lev XIII. je po kardinalskih letih najstarejši kard. Netto, libonski patrijarh, ki je postal kardinal l. 1884, najmlajši so: Sanminiati, Della Volpe, Tripepi, Cavagnio, praški nadškof Skrbensky in krakovski škof Puzyna, ki so bili izvoljeni v zadnjih dveh letih. Fizično izmed purpuratov je zdaj najstarejši palermski nadškof kard. Celestia (roj. 13. jan. 1814), najmlajši je praški baron Skrbensky (38 let star). Dekan kardinalskega zbora je kard. Oreglia (star 84 let let), ki je po dostojnosti prvi za papežem, poddekan je bil ravnokar umrl kard. Parochi (70 let star).

Mlad uradnik

slovenščine, hrvaščine in nemščine zmožen, išče primerne službe. Ima tudi prakso „občinskega tajnika“.

Ponudbe pod „J. F.“ na upravništvu „Slov. Naroda“. (266-1)

Brinjevo olje

se kupuje.

Cena in vzorec naj se pošlje

Janku Ev. Src-u v Kranju, pri Kroni 263-1 prekajevalec prešičevine.

Lepo stavbišče

tik glavne ceste v Spodnji Šiški pri Ljubljani, pripravno za vsako podjetje, se po ugodni ceni takoj

proda.

Več se izve pri lastniku v gostilni „pri Stajercu“ ali „pri združenju“ v Spodnji Šiški št. 66. (273-1)

Stavbna družba v Idriji

registrovana zadruga z neomejeno zavezo ima

dne 8. svečana t. l.

ob 10. uri dopoldne

v združni pisarni svoj

občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1.) razdruženje in likvidacija zadruge.

V Idriji, dne 27. prosinca 1903.

Odbor.

Srečkanje 3. februarja!

Prodajamo:

1 laške križevne dobitne srečke
1 stolne cerkve dobitne srečke
1 srbske tobačne srečke
1 Joszif (Dobro srce) srečke
proti 28%, mesečnim obrokom a K 2.— ali 22 a K 2.50 ali za gotovino K 46.

Vsako leto je 11 srečkanj. Glavni dobitki K 30.000, K 20.000, frank 100.000 itd. Takojšnja samoodnosa pravica na dobiček. 1. obrok s poštno nakaznico. Pole srečkanj gratis. (217-3)

Menjalnica Friedländer & Spitzer Dunaj 1., Schottenring 1.

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski

Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih ** 14 dni se izdaja en sešitek **

Založna knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani

Vabilo

VESELICI

katero priredi

prostovoljno gasilno društvo v Mostah

v nedeljo, dne 1. svečana t. l.

s sodelovanjem sl. slovenskega pevskega društva „Mosta“ na korist gasilnega orodja

v prostorih g. Debelaka v Vodmatu.

VSPORED:

Tombola. Godba. Ples.

Prosta zabava.

Začetek veselice točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev.

Častiti delujoči in podporni člani so vstopnine prosti.

K tej veselici vabi najvljudnejše odbor. (269)

Naznanilo.

Podpisani naznanja

vinskim trgovcem

da ima konje in vozove na razpolago za prevažati iz in na postajo Buzet (Pingente) sode, vino in vse druge predmete, kakor tudi po naročbi pretočiti in prepeljati kupljeno vino pod vsako odgovornostjo; posredovati za pogodbo in za točno pošiljanje vzorcev vina iz kateregakoli kraja okolice Buzet, Motovun, Poreč in Buje, od koder bi trgovci naročili in želeli za najnižje stroške.

Fran Flego

pošta Buzet (Počkajki).

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Eskompt in inkasso menic.

Daje prodajne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

vojaške zenitinske kavelje.

Borzna naročila

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-26)

Promet s čeki in nakaznicami.

Trgovski pomočnik

sprejme se v ljubljansko špecerijsko trgovino. Zmožen mora biti slovenskega in nemškega jezika.

Ponudba na glavno pošto v Ljubljani pod „P. P.“. (210-3)

V najem za 6 let

oddam s 1. julijem 1903 svojo

hišo št. 18

v Igvasi pri Staremtrgu pri Rakeku (Notranjsko) s trgovsko in gostilniško obrtjo ter z vso, za obrt potrebno opremo. Odda pa se tudi prodajalna zase in gostilna zase, oziroma se odda gostilna tudi na račun. Natančnejša pojasnila daje lastnik

(155-5) Fran Žagar Markovec, Staritrq pri Rakeku.

Böttiger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Martji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dné 11. februarja 1899. (2208-21) L. Kres, mlekarja.

VEDJEGY

Pristen Roth-ov

gulažev izvleček

nosi pred nami stoječo, postavno varovano varstveno znamko in ime iznajditelja Roth Lipót ter je edino sredstvo, s katerim se hitro in udobno pripravi izvrstno dober

gulaž

216 lepe barve in pikantnega okusa.

Mala tablica za 1 kilo mesa stane 20 vinarjev ter se dobiva v vseh špecerijskih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah. Roth Lipót, Versecz, Ogrsko.

Uabilo

k

plesnemu venčku

kateri se priredi

v soboto, dne 31. januarja 1903

v gostilni „Pri kranjskem biseru“

Slomškove ulice 25.

Godba na lok.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 h.

S spoštovanjem

(259) Jvanka Havič.

Ženitna

ponudba.

Udovec, lastnik več posestev, želi se v surho ženitve seznaniti z gospodično, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika ter izveščana v vodstvu gostilne. Potrebno je, da ima nekaj premoženja.

Le resne ponudbe pod „udovec“ na upravništvu „Slov. Naroda“. (215-4)

Čaj proti kašlju.

Izpričano vplivno zdravilo proti kašlju, hripavosti in pri zasilženju sopilnih organov. Vsak dan se vzame tri čašice tega čaja, vselej eno uro pred jedjo. Cena zavitku 2910 50 vin. d (8)

Lekarna Piccoli „pri angelju“

Ljubljana, Dunajska cesta.

Zunanja naročila proti poštnemu povzetju.

Št. 915.

Razpis.

(197-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

1.) v Jesenicah, z letno plačo 1200 K in aktivitetno doklado 200 K;
2.) v Žužemberku, z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisaneu deželnemu odboru do 15. februarja t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje, ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 17. januarja 1902.

„ANDROPOGON“

(Iznajdilec P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša. joče sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamcena neškodljiva tekočina. ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani in g. A. Kant v Kranju. Dobiva se tudi v Novem mestu v lekarni pri „Angelju“. Preprodajalci popust. (213-2)

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curib, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda. — Praga v Novo mesto in v Kocervje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kocervje, ob 1. uri 5 m dopoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kocervje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isel, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijane vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curib, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4 uri 44 m dopoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kocervja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kocervja, ob 2. uri 32 m dopoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kocervja in ob 8 uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m dopoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

Št. 37.959

Razglas.

(257-2)

Podpisani mestni magistrat opozarja na določbe § 91 in 97 cestno polic. reda za deželno stolno mesto Ljubljano in znova določa, da je strogo ravnati se po njih.

Te določbe se glase:

§ 91. Prepovedano je vsako onesnaženje javne ceste. Onesnaženje je tudi pisanje in risanje po zidovih, izlivanje vode in drugih tekočin na ulice, izkladanje snega, ledu, razsipa in odpadkov vsake vrste ter kapanje deževnice iz pokvarjenih strešnih žlebov, naj se to zgodi namenoma ali iz nemarnosti in naj ima dotična cesta tlak ali ne. Vsled tega morajo imeti vse strehe na javne ceste dobre žlebove.

§ 97. Na javni cesti, vratih, oknih in balkonih proti javni cesti ali proti javnim nasadom je prepovedano razobešati perilo, prezračevati in iztepati posteljno opremo, žimnice, preproge itd.

Ob jednem se prepoveduje umazano perilo odkladati v trgovinah, gostilnicah in drugih javnih prostorih. Prestopek teh prepovedi se kaznuje po ces. naredbi z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 z globo od 2 K do 200 K ali z zaporom od 6 ur do 14 dni.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 16. januarja 1903.

Odvetnik

dr. Josip Sajovic

otvoril je svojo

(271-1)

pisarno

v Gosposkih ulicah

h. št. 3 v I. nadstr.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan a 60 kr., elegantno vezan a 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan a 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan a 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan a 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. a 50 kr.
A. Aškerc: Islet v Carigradu, broš. a 20 kr.
Turgenev: Otel in sinovi. Roman, broširan a 50 kr.
— Štiri novele, broš. a 20 kr.
Beneš-Třebický: Blodné duše. Roman, broširan a 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan a 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano a 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana a 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan a 15 kr.
— Rane pripovedke, broširane a 40 kr.
— Dve povesti, broš. a 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. a 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod a 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. a 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. a 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano a 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Pariski moderci!

Pariski moderci!
Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbiri
Flojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
→ Električni obrat. ←
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pode, karbolinje itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rešno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann
→ urar ←
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budič in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobro do
najtinejše
kvalitete
po
nižjih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Vabilo
(961-8)
prvi plesni venček
katerega priredil
dimnikarski pomočniki
v soboto, 31. januarja 1903
v gostilni „Pri raku“
Krakovski nasip št. 4.
Začetek ob 8. uri zvečer.
Godba: Tamburaški klub „Triglav“.
Vstopnina 40 vinarjev.
K mnogobrojni udeležbi vabi
društvo dimnikarskih pomočnikov.

!!!
Ker napoči pravi čas za uživanje
Kulmbaškega
redilnega in krepilnega piva
je važno vedeti, da se isto dobiva pri
trdku (11-23)
Edmund Kavčič
v Ljubljani
nasproti tramvajski postaji „Glavna pošta“.
Velja s steklenico 60 vin., brez
steklenice 48 vinarjev.

Vabilo
k
plesni veselici
katera se bode vršila
v nedeljo, 1. februarja 1903
v gostilni na Martinovi cesti št. 32.
Vstop prost. Začetek ob 4. uri.
K obilni udeležbi vljudo vabi
Franc Poljšak,
(270-1) gostilničar.

Franc Wilhelmov
odvajajoči čaj
FRANCA WILHELMA
lekarnarja, c. kr. zalagatelja
Neunkirchen, Spod. Avstrijsko
se dobiva v vseh lekarnah v zavetkih
po 2 K avstr. velj. c (2721-6)
Kjer se ne dobi, se pošlje na-
ravnost. Poštni colli = 15 zavit-
kov K 24, franko na vsako avstr.-
ogrsko pošto postajo.
Kot znamenje pristnosti je na zavetkih vtisnjen grb
trike občine Neunkirchen (devet cerkv).

Po ceni, toda reelno!
4 pari čevljev
za samo 2 gld. 50 kr.
se pošljejo le zaradi nakupa velike
množine za tako nizko ceno. 1 par
moških, 1 par ženskih čevljev za vezati,
z močnimi zbitimi podplati, najnovejše
oblike; dalje 1 par moških in en par
ženskih modnih čevljev z obšivom, ele-
gantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld.
50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost
naznaniti. Pošilja se proti poštnemu po-
vzetju.
Zaloga čevljev Ch. Jungwirth
Krakov 5. Poštni predal 29.
Neugajajoče se zamenj, ali pa se vrne
denar. (265)

Prešernove *
*** poezije**
v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-
zgodovinskimi kritičnimi in estetičnimi ocenami.
Uredil dr. A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje s zlato oblogo) 3 K po pošti 3 K 20 h.
Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.
(1882-77)

Suši svoje lase s sušilcem!
Nameniam čestitim damam, da sem otvrti
na Sv. Petra gosp. št. 35, poleg svoje brivnice,
poseben salon
za friziranje dam.
V njem se bodo umivale glave in su-
šile z najn. večjim, zdravniško priporočenim zra-
nim električnim aparatom, s katerim je
vsako prehlajenje popolnoma izklju-
čeno. — Dalje izdelujem in prodajam
vsakovrstna lasničarska dela
ter zunanje naročbe dobro in točno izvršujem.
Za mnogobrojen obisk se priporočam
z odličnim spoštovanjem (268-1)
M. Podkrajšek
Zdravniško priporočeno! frizer za dame in gospode.

Otvoritev vinske trgovine na debelo.
Podpisani vljudo naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril danes
v hiši g. Alberta Cerarja, „pri Kristofu“, v Kamniku
na Šutni št. 22
vinsko trgovino na debelo.
V zalogi imam črno, rdečo in belo istrsko vino raznih vrst
po najnižji ceni.
Priporočam se posebno gospodom gostilničarjem, prečastiti duhovščini in
vsem drugim stanovom, da se o pristnosti mojih vin izvolijo prepričati in me
počastiti z obilnimi naročili.
Z odličnim spoštovanjem
J. Gašparini.
V Kamniku, dne 25. januarja 1903. (252-2)

Notar
dr. R. Bežek
uraduje od 1. svečana naprej (245-2)
v pritličju Čudnove hiše
na vogalu Sodnijskih ulic in Miklošičeve ceste
nasproti glavnemu uhodu justične palače.

Častiti gg. ženini in neveste.
Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam,
da sem prodajalno preuredil, ponovil in povečal,
in prodajam po jako nizkih cenah vse najprimer-
nejše reči in sicer:
Žepne ure, osebno v Švici nakupljene, **stenske**
(Pendel) ure z novim, na zvon donečim bitjem,
veržice vse vrste, prstane, broške, uhane
i. t. d. **Sivalne stroje,** nove vrste „Singer“
za domačo rabo, prav poceni, in tudi za
vezenje. **Namizno opravo** (Bestek) iz China
in pravega srebra.
Se priporočam za mnogobrojni obisk
(42-7) **Fran Čuden**
urar in trgovec na Mestnem trgu.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači
zdravilni konjak
po francoskem sistemu samo v izvirnih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31
ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice 3 K 60.
V Ljubljani se dobiva pri trdkah: **J. Jelačin, Kham**
& Murnik, S. Kordin, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schiffrer, F. Terdina. (48-7)

Dragotin Puc
tapetar
zaloga pohištva mizarske
zadruga v Št. Vidu
pri Ljubljani
Ljubljana
Gradišče št. 5.

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
priporoča: (189-1)
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
soljskih zvezkov, blizje-
nic, črnila itd.
Katekizme in solske knji-
ge za ljudske šole.
Molitvenike v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.
Fotografske aparate ter k
temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo
za umivanje obraza
„Aida“
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschläger
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi
ceniki (knjižice) s kratkim na-
vodilom o negovanju zob, las
in polti, z malim koledarjem
zastonj in po pošti.

Novorojenci in majhnost
Klobuke
vsake vrste za, gospode in dečke
izdelke prihi avstrijskih, italijanskih in angleških tovar-
niščev. Največji izbor in po najnižji ceni
priporoča **G. J. HAMANN**
Mestni trg št. 8.
Zaloga klobukov
c. kr. privilegiovanih
dornih klob. tovarn
W. Pless, Dorn, in J. Pichler, Gradec.
Klobuki se po lastni iznajdi glave in po lastni
najboljše in izredne in se vspešno
stir klobuki v popravilo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosejad najboljšo, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h. 50 kg. a 70 h. pri
nakupu večje množine se ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.